

Motion till riksdagen

1988/89:Jo760

av Siw Persson (fp)

Tillsats av selen vid kalkning av sjöar och vattendrag

Kvicksilverutsläppen, bl.a. från sopförbränning, var i mitten av 60-talet 20 000 kg per år. Under 1988 kommer troligen utsläppen att vara nere i 3 000 kr. Men de nya svenska teorierna säger att svaveldioxid från förbränning samt ozon, som bildas av kväveoxider (bl.a. bilavgaser) och kolväten (lösningssmedelsutsläpp), accelererar nedfallet av kvicksilver. Halterna i fisk fortsätter därför att öka, trots att kvicksilverutsläppen minskat med 80 % på tjugo år.

Kvicksilverföreningarna når våra sjöar och vattendrag genom nedfall och utlakning från marken. I marken och vattnet omvandlas föreningarna till metylkvicksilver som kan tas upp av fisk och därigenom av människan.

I dag görs försök inom naturvårdsverkets fyraåriga projekt "Kalkning—kvicksilver", som i stora drag går ut på att diagnostisera och medicinera sjöar och vattendrag. Det är tre grundmetoder som används: kalkning, gödning och utfiskning och vid sidan av de tre varianterna testas även tillsatser av selen i vattnet. Antingen sprids det uppblandat i kalken eller sipprar det långsamt ut från gummislangar som lagts ut i sjöarna.

Nu finns det försök som har visat att tillsatser av selen i sjöarna mycket snabbt och effektivt drar kvicksilver ur den svartlistade fisken. Detta skulle kunna innebära räddningen för de ca 400 sjöar, som i dag är svartlistade på grund av för höga halter av kvicksilver.

Det är dock för tidigt att generellt rekommendera selenbehandling. Visserligen vet vi att selen har positiva effekter men problemen med doseringen måste först utredas. Det får inte bli så att fisken i framtiden kommer att svartlistas på grund av för höga halter av selen. Därför är det viktigt med utökad försöksverksamhet med tillsats av selen vid kalkning av våra sjöar och vattendrag.

Hemställan

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökad försöksverksamhet med tillsats av selen vid kalkning av våra sjöar och vattendrag.

Stockholm den 23 januari 1989

Siw Persson (fp)